

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Regionalna geografija Bosne i Hercegovine

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

7

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Fadila Kudumović Dostović, docent

13. E-mail nastavnika:

fadila.kudumovic-dostovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.pmf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Spoznati činjenice o specifičnostima fizičko-geografskih i društveno-geografskih elemenata kao faktorima regionalizacije Bosne i Hercegovine;
- Analizirati dosadašnje prijedloge regionalizacije Bosne i Hercegovine;
- Predstaviti fizionomsku regionalizaciju Bosne i Hercegovine;
- Kroz izučavanje elemenata fizičko-geografske strukture (geološke građe, reljefa, klime, voda, zemljišta i vegetacije) spoznati osobnosti prirodne strukture pojedinih geografskih regija Bosne i Hercegovine;
- Kroz izučavanje društveno-geografskih elemenata (stanovništva, naselja i privrede) spoznati osobnosti demogeografskog, socio-ekonomskog i razvoja naseobinskog sistema po geografskim regijama Bosne i Hercegovine.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- definišu kriterije i principe na osnovu kojih je vršena geografska regionalizacija Bosne i Hercegovine;
- kategoriziraju i komentiraju dosadašnje prijedloge regionalizacije Bosne i Hercegovine;
- identificiraju i analiziraju specifične elemente geološke građe, reljefa, klime, voda, zemljišta i vegetacije pojedinih geografskih regija Bosne i Hercegovine;
- identificiraju i analiziraju specifične elemente stanovništva, naselja i privrede pojedinih geografskih regija Bosne i Hercegovine;
- izdvajaju fizionomske regije Bosne i Hercegovine, kompariraju ih i prepoznaju sličnosti/razlike u osnovnim geografskim obilježjima;
- na tematskim kartama nacrtaju, te analiziraju i komentiraju predstavljene sadržaje.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Prirodno-geografska i društveno-geografska struktura kao faktor regionalizacije Bosne i Hercegovine;
2. Predloženi koncepti regionalizacije Bosne i Hercegovine;
3. Fizionomska regionalizacija Bosne i Hercegovine;
4. Regionalno-geografske specifičnosti Peripanonske makroregije;
5. Obilježja prirodno-geografske strukture Peripanonske makroregije;
6. Obilježja društveno-geografske strukture Peripanonske makroregije;
7. Regionalno-geografske specifičnosti Planinsko-kotlinske makroregije;
8. Obilježja prirodno-geografske strukture Planinsko-kotlinske makroregije;
9. Obilježja društveno-geografske strukture Planinsko-kotlinske makroregije;
10. Regionalno-geografske specifičnosti makroregije Bosanskohercegovački visoki krš;
11. Obilježja prirodno-geografske strukture makroregije Bosanskohercegovački visoki krš;
12. Obilježja društveno-geografske strukture makroregije Bosanskohercegovački visoki krš;
13. Regionalno-geografske specifičnosti Mediteranske makroregije;
14. Obilježja prirodno-geografske strukture Mediteranske makroregije;
15. Obilježja društveno-geografske strukture Mediteranske makroregije.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne i praktične vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20).

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno u posljednjoj - 15 sedmici predavanja. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na četiri izvučena pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva četiri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50, a za polaganje ispita potrebno je osvojiti 25 bodova. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 63	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	64 - 73	7	D
Seminarski rad	0-10	84 - 93	9	B
Završni ispit	25-50	94 - 100	10	A
Ukupno	25-100			

21. Osnovna literatura:

- Spahić, M., Jahić, H. (2014). Geografske regionalizacije Bosne i Hercegovine u svjetlu evroatlanskih integracija. Sarajevo: GEOUBIH. str. 35-52.
- Lepirica, A. (2013). Geomorfologija Bosne i Hercegovine. Sarajevo. Sarajevo Publishing.
- Kudumović, F., (2006). Regionalne razlike u kretanju ukupnog broja stanovnika i gustine naseljenosti Bosne i Hercegovine u periodu od 1991-2004. godine. ZR PMF, Svezak Geografija, Godina III, Broj 3. Tuzla: Univerzitet u Tuzli. Prirodno-matematički fakultet. str. 21-31.
- Nurković, S., Mirić, R. (2005). Osvrt na regionalizaciju Bosne i Hercegovine. Geografski radovi, Br.1. Tuzla: Univerzitet u Tuzli. str. 74-91.
- Bošnjović, I. (1992). Regionalizacija u Bosni i Hercegovini. Sarajevo: Ekonomski institut.
- Enciklopedija Jugoslavije. (1983). Separat za Socijalističku Republiku Bosnu i Hercegovinu. Zagreb: JLZ.

22. Internet web reference:

<http://www.bhas.ba/>
<http://www.fzs.ba/>
<http://www.rzs.rs.ba/>
<http://www.fzzpr.gov.ba/>

23. U primjeni od akademske godine:

2016/2017.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: